

Política local d'informació i biblioteca pública

Ester Omella i Claparols i Ernest Abadal i Falgueras

RESUM: *S'analitza la relació entre la biblioteca pública i la política local d'informació. Es destaca la necessitat que les administracions desenvolupin, en l'àmbit local, sistemes d'informació per a sistematitzar i posar a disposició del ciutadà la informació generada des de l'Administració i d'altres agents municipals. Una de les funcions destacables de la biblioteca pública és facilitar l'accés a la informació. Això fa que la biblioteca tingui un paper clau en la participació en les polítiques locals d'informació. Es presenten exemples d'iniciatives vinculades a aquests àmbits i propostes d'actuació, tant per als ajuntaments com per a les pròpies biblioteques.*

1. INTRODUCCIÓ

Les tecnologies de la informació i la nova realitat social afebleixen la imatge de la biblioteca pública entesa com una col·lecció de documents físicament situada en un espai, aïllada de la seva realitat i, en canvi, potencien que la biblioteca pública esdevingui un punt d'accés, una finestra a la informació per a tots els ciutadans.

Tot i que una bona part dels interessos informatius dels ciutadans s'orienta envers qüestions de caràcter general (la professió, les afeccions, etc.), no es pot oblidar que ens cal conèixer a fons el que passa en l'entorn més immediat que habitem. Des d'aquest punt de vista és important que existeixi un sistema d'informació de la localitat que pugui ser utilitzat i consultat per tots els ciutadans i que sigui promocionat des de la biblioteca.

La realitat ens confirma que aquest sistema rarament existeix com a tal i que la informació que l'hauria d'integrar es troba dispersa i desorganitzada dins de les diferents dependències municipals o d'altres entitats i organismes relacionats. Això és degut al fet que a Catalunya hi ha pocs municipis que han definit una política local d'informació en la qual fan participar d'alguna manera les biblioteques públiques (juntament amb altres agents territorials, com ara els arxius, els

Ester Omella i Claparols (omellace@diba.es). Centre d'Estudis i Recursos Culturals, Diputació de Barcelona.

Ernest Abadal i Falgueras (abadal@eubd.ub.es). Facultat de Biblioteconomia i Documentació, Universitat de Barcelona.

Article rebut l'octubre de 1999

museus, els mitjans de comunicació locals, les associacions, etc.). És per això que una de les funcions de les biblioteques, concretament la de proveir informació sobre la localitat, no es pot desplegar amb l'eficàcia que es desitjaria.

En aquest article es vol fer una reflexió sobre la funció de la biblioteca pública com a centre d'informació local en el context dels canvis tecnològics que han impulsat el que s'anomena la societat de la informació. Cal, al nostre entendre, que la concreció d'aquesta funció formi part de polítiques locals d'informació més àmplies. Al mateix temps, la biblioteca pública no pot quedar al marge del procés de definició i desenvolupament de polítiques locals d'informació, ans al contrari, cal que hi participi activament.

2. ELS AJUNTAMENTS I ELS SISTEMES D'INFORMACIÓ

Els ajuntaments, com moltes altres organitzacions, es troben amb la necessitat de dissenyar i implementar polítiques i sistemes d'informació. El repte de transformar la informació en coneixement i el coneixement en acció orientada a millorar la qualitat de les intervencions esdevé un imperatiu de primera magnitud per a les polítiques públiques.

La definició de tot sistema d'informació gira a l'entorn de la seva utilitat. Un sistema d'informació ha de contemplar aquella informació que necessitem per a decidir, per a gestionar millor. La informació que ens interessa és aquella que ens ajuda a millorar la nostra acció. Tota informació que forma part d'un sistema d'informació ha d'estar orientada a l'acció. És des d'aquesta premissa que dissenyarem el sistema d'informació més adient a les necessitats de l'organització.

A nivell global, podríem dir que en una organització prendrem decisions i necessitarem informació a tres nivells:¹

- Assegurar una gestió eficient i de qualitat.
- Planificar o programar les accions.
- Comunicar-nos i relacionar-nos amb els nostres interlocutors.

Des de l'acció pública cal, a més, concebre els sistemes d'informació des d'altres paràmetres. Cal que el sistema d'informació estigui orientat també al ciutadà, usuari dels seus serveis. Es fa necessari, per tant, el desenvolupament de serveis d'informació al ciutadà.

1. Albert Gadea, *Sistemes d'informació per a l'acció cultural local* [document inèdit presentat en el marc d'Interacció, 98; organitzat per l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona, novembre 1998], p. 1.

Si bé és cert que no existeix al nostre país una tradició per part de les organitzacions de planificar la difusió de la informació envers el ciutadà, una de les claus de la gestió pública de les acaballes d'aquest segle és la participació. Al nostre entendre, des dels poders públics cal no tan sols afavorir l'accessibilitat a la cultura, per citar-ne un exemple, o als recursos públics a disposició de la cultura, sinó facilitar que la vida municipal es basi en la responsabilitat d'un conjunt d'agents, tot evitant que aquests esdevinguin només consumidors de les polítiques públiques. Els sistemes d'informació poden facilitar aquesta participació.²

Les polítiques locals d'informació han d'estar orientades, al nostre parer, a facilitar l'accés a la informació que genera l'Administració i també la que generen d'altres agents territorials (associacions, empreses, etc.). Pel que fa a l'administració, cal recordar l'existència a Espanya de legislació específica que vol assegurar el que s'anomena "transparència informativa",³ tot i que el seu grau d'aplicació no sigui, ni de bon tros, tant satisfactori com l'enunciat de la llei. Als Estats Units, per la seva banda, existeix el programa *Depository Library Program* que vetlla perquè s'enviïn sistemàticament a les biblioteques els documents generats per les diferents administracions públiques.⁴

Tal i com exposàvem en un altre text,⁵ podríem agrupar la informació d'interès per al ciutadà en tres tipus:

- *Informació factual*. Dades sobre activitats i indicadors del municipi: agenda d'actes, espectacles, informació econòmica, etc., i també sobre agents diversos (entitats, empreses, etc.). Diversos ajuntaments tenen centralitzada en serveis d'informació ciutadana la gestió de la informació factual.
- *Informació bibliogràfica*. En formarien part les referències de documents que es troben a la localitat i que són o poden ser d'accés públic. Una part serien els fons de la biblioteca pública. Ara bé, no es pot oblidar que el dinamisme

2. Compartim la reflexió que aporta Isidre Canals (Canals, 1997) sobre la necessitat de potenciar els sistemes d'informació per a afavorir la comunicació entre els governs, administracions i partits, i els ciutadans i, sobretot, per a afavorir la participació democràtica, la participació dels ciutadans en la presa de decisions polítiques. L'ús, en definitiva, de les xarxes d'abast mundial per a redescobrir les regions i la ciutat com a plaça pública.
3. Es tracta de la llei 30/1992 sobre el Règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú i, més concretament, de l'article 37 que regula el dret d'accés a arxius i registres.
4. Alfons Cornella, "Políticas de información en España", *Revista de serveis personals locals, CIFA*, núm. 10 (1999), p. 13.
5. Ernest Abadal [et al.], "Centres de Documentació i Biblioteques de Sabadell en Xarxa: una iniciativa per a incrementar els serveis de la biblioteca pública al municipi", *7es. Jornades Catalanes de Documentació*, Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 1999, p. 127-135.

ciudadà (el que s'ha convingut a anomenar la societat civil, i que té una tradició molt forta a Catalunya) ha anat creant entitats de diferents especialitzacions que, sovint, són dipositàries de col·leccions de documents d'una vàlua i interès notables però que només acostumen a ser conegudes i estar a l'abast dels membres d'aquestes entitats. En poques ocasions s'han establert polítiques orientades a establir els mecanismes per a conèixer els fons documentals i bibliogràfics existents a les entitats municipals, per a fer-los accessibles als ciutadans.

- *Informació administrativa.* Tots els documents generats a partir de les activitats pròpies de l'Ajuntament i dels ens locals que en depenguin: gestió urbanística, reunions de plens, comissions, pressupostos municipals, etc. Els arxius són els encarregats de custodiar i organitzar aquest tipus d'informació.

Si analitzem la situació al nostre entorn constatem que encara són una minoria els ajuntaments del nostre país que tenen sistematitzat i definit el procés d'actualització i els canals de difusió d'aquest conjunt d'informació del territori. La tecnologia intranet, com a xarxa que enllaça els diferents departaments i permet compartir la informació d'una organització, fa més factible l'existència de sistemes d'informació, entre els quals també hi ha els orientats al ciudadà, permanentment actualitzats. Els serveis d'informació al ciudadà s'han de nodrir dels diversos tipus d'informació (factual, bibliogràfica, administrativa) generada en diferents llocs pels diversos agents municipals. La xarxa intranet té l'avantatge que permet connectar informació i estructurar-la malgrat l'elevada dispersió en la seva creació. Es tracta de planificar quina serà la informació contemplada, de definir-ne la política de manteniment. i, finalment, cal orientar els serveis d'informació al ciudadà amb continguts adients.

Un bon exemple de l'ús que fan les administracions locals de la tecnologia intranet el trobem en una publicació francesa de *l'Observatoire les Telecommunications dans la Ville*.⁶ Els projectes desenvolupats pels ajuntaments francesos a partir de tecnologies intranet tenen per objectiu la promoció turística i cultural d'una localitat (o bé d'una realitat territorial més àmplia); el desenvolupament econòmic del territori; l'oferiment d'un servei de qualitat als ciutadans, tot apropant els serveis públics i oferint informació d'una manera centralitzada i planificada; la millora de l'ensenyament, tot oferint formació específica a les necessitats concretes dels ciutadans, i l'optimització de la gestió interna de la col·lectivitat local. En de-

6. *L'Observatoire les Telecommunications dans la Ville* és un observatori creat el 1991 amb l'objectiu d'informar els responsables polítics i tècnics de les administracions locals franceses sobre les possibilitats de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, aconsellar-los en el disseny de projectes adients a les necessitats informatives dels ciutadans, difondre projectes innovadors i promoure

finitiva, les noves tecnologies de la informació i la comunicació, han d'esdevenir un instrument de comunicació al servei dels ciutadans, com a factor d'integració social i com a mitjà per a optimitzar la recollida, tractament i difusió de la informació. Com a instrument que dóna suport a les polítiques sectorials i com a instrument per al disseny d'un sistema d'informació sobre la localitat.

Els serveis d'informació al ciutadà dels ajuntaments necessiten basar-se i integrar-se en els punts d'accés del ciutadà a la informació ja existents, entre aquests la biblioteca pública. Aquesta es beneficia d'una ubicació privilegiada perquè participa en d'altres aspectes en la planificació del sistema local d'informació: en l'elaboració de continguts, assessorant en els aspectes tècnics de tractament documental de la informació, i també en tot allò que fa referència a la difusió de la informació i en la definició de productes i de serveis.

És evident que el sistema d'informació sobre la localitat –que és l'objecte d'anàlisi d'aquest estudi– no pot ser assumit en solitari per la biblioteca pública. Podrem dissenyar una base de dades a partir d'informació d'altres agents culturals, però difícilment es podrà tenir aquesta informació actualitzada si tots els agents implicats (arxius, museus, associacions, etc.) no participen directament amb el servei d'informació. Amb la tecnologia intranet queda desfasada la idea que un agent (en aquest cas, la biblioteca) hagi de reelaborar informació que ja preparen altres agents municipals.

3. LA INFORMACIÓ LOCAL I LA BIBLIOTECA PÚBLICA

3.1. Aspectes teòrics

Els elements de definició de la missió de la biblioteca pública es troben recollits en el Manifest de la Unesco.⁷ Aquest text és una referència indispensable per a emmarcar el concepte de biblioteca pública, essencialment perquè presenta un enfocament evolutiu en què els serveis de la biblioteca s'adapten als nous temps i a les noves necessitats, i, en definitiva, a la pròpia evolució social.⁸

La Unesco defineix la biblioteca pública com a *centre local d'informació* que facilita tot tipus de coneixement i d'informació als seus usuaris i que els propor-

l'intercanvi d'experiències en referència a projectes tecnològics i d'informació, entre les administracions locals. El 1997 van editar la publicació *Multimedia et collectivités locales* sobre el concepte i utilització de les noves tecnologies multimèdia.

7. *Manifest de la Unesco de la Biblioteca Pública 1994*, Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 1994.

8. Tal com assenyalen Teresa Mañà i Carme Mayol a "La biblioteca pública avui" (Mañà, 1999: 27).

ciona les condicions bàsiques per a aprendre suficientment, al llarg del temps, per a poder decidir lliurement i per a assolir el desenvolupament cultural de l'individu i dels col·lectius.

El Manifest estructura les finalitats de la biblioteca pública referents a la informació, l'alfabetització, l'educació i la cultura, en 12 apartats, i estableix que aquestes comeses constitueixen l'essència dels seus serveis.

Aquestes comeses contempnen les funcions habituals de tipus cultural i recreatiu, juntament amb l'atenció especial als infants i hi destaquen, entre d'altres, les relacionades amb la informació local (garantir l'accés dels ciutadans a tota mena d'informació de la comunitat i proveir serveis informatius adients a les empreses, a les associacions i als grups d'interès d'àmbit local).

L'estreta vinculació de la biblioteca pública al món local, tant en la definició de serveis que han de donar resposta a les necessitats d'una comunitat concreta, com en relació a les responsabilitats polítiques del servei, és una de les modificacions del Manifest del 1994 respecte a anteriors edicions.

Amb anterioritat a la publicació del Manifest de la Unesco trobem referents a la funció de la biblioteca pública com a proveïdora de la informació local a les *Directrius per a biblioteques públiques*⁹ de l'IFLA. Les *Directrius* contempnen la biblioteca pública com el principal centre d'informació i investigació pel que fa als temes relacionats amb la pròpia localitat i recomana, entre d'altres funcions, la conservació per part de la biblioteca pública d'un ampli fons de material imprès sobre la localitat, el manteniment d'un índex temàtic dels materials locals, la confecció d'un índex dels diaris locals, el manteniment d'un arxiu gràfic de la zona, l'establiment de contactes amb d'altres institucions relacionades amb el proveïment i la conservació d'arxius i informacions locals. El servei, recomanen les *Directrius*, s'ha de donar en profunditat en els temes relacionats amb la localitat; i es contempla que cal donar les informacions a partir dels recursos de la biblioteca, i també utilitzant mitjans externs, ja que situen com a objectiu bàsic de la biblioteca pública el de ser un centre informatiu de tot el que fa referència a la pròpia comunitat.¹⁰

Els estudis recents sobre les funcions que ha d'assumir la biblioteca pública, tenint en compte els canvis que comporta la societat de la informació, reafir-

9. *Directrius per a biblioteques públiques*, Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 1987, p. 18.

10. Actualment un grup de treball de la Secció de Biblioteques Públiques de l'IFLA, dirigit per Philip Gill, està revisant les *Directrius* per tal d'adequar la biblioteca pública i les seves funcions a les necessitats actuals de la societat. Sembla que un dels aspectes que es remarca és la importància de la realitat local (informació parcialment extreta de la pàgina web de la Secció de Biblioteques Públiques de l'IFLA i a l'IFLANET, núm. 18, consultable per via digital a <<http://www.ifla.org/VII/s8/news/97-18.htm>>).

men, i amb força, aquesta funció de la biblioteca pública. L'estudi que abans esmentàvem "La biblioteca pública avui"¹¹ contempla, dins els rols actuals de la biblioteca pública, el d'esdevenir un centre d'informació local i remarca que la biblioteca ha d'oferir essencialment la informació de la localitat on es troba emplaçada i aquella que afecta directament al ciutadà. També en l'anàlisi que en fa Assumpta Bailac a "La biblioteca pública a Catalunya", l'autora considera que en el nou entorn de la societat de la informació adquireixen cada vegada més importància les col·leccions úniques de les biblioteques i la informació local.¹²

Malgrat que les recomanacions dels organismes internacionals destaquen que facilitar l'accés a la informació local ha de ser un objectiu primordial de les biblioteques públiques, la materialització d'aquesta funció ha estat desigual, com també ho ha estat la seva incorporació en el marc legal bibliotecari dels diferents països. A continuació citem diversos exemples que recullen clarament aquesta funció. La Llei de biblioteques de Dinamarca¹³ considera que la biblioteca pública té com a objectiu principal la informació, sobretot la referida al municipi i a l'Estat. També la *Finnish Library Act* (1998), a Finlàndia, estableix que les biblioteques públiques són competència municipal, que han de cooperar amb altres tipus de biblioteques i que, en últim terme, són els ajuntaments els encarregats d'avaluar els serveis d'informació proveïts per la biblioteca pública. On es troben experiències més desenvolupades en aquest sentit és als Estats Units i a Anglaterra. Les biblioteques públiques angleses i nord-americanes són les que efectivament s'ocupen de recollir, conservar i difondre la informació generada per la seva comunitat a través del servei que anomenen *Community information*.

La biblioteca pública ha d'estar integrada en una doble xarxa: la tècnica i la territorial.¹⁴ Des del punt de vista tècnic, les biblioteques públiques, per tal de donar resposta a les necessitats informatives dels seus usuaris, han de tenir un dinamisme i una capacitat d'actuació i de resposta que s'escapa a cadascuna de les biblioteques individualment. Cal que les biblioteques públiques s'agrupin en una xarxa que inclogui, a més, centres de documentació i biblioteques univer-

11. Teresa Mañà, Carme Mayol (Op. Cit. p. 31-32).

12. Assumpta Bailac Puigdellívol, "La biblioteca pública a Catalunya", *L'avenç*, núm. 235 (abr. 1999), p. 35.

13. Llei núm. 1100, del 22 de desembre de 1993. Està traduïda i publicada en castellà a: *Ley sobre bibliotecas públicas* (Copenhagen: Danish National Library Authority, 1994).

14. Hem trobat d'altres anàlisis que apunten la necessitat per a la biblioteca pública de treballar en aquesta doble xarxa. Assumpta Bailac ho menciona en "Información a la comunidad" (Bailac, 1999: 27) i Lluís M. Anglada ho defensa amb la mateixa força a "La biblioteca pública a la societat informacional" (Anglada, 1998: 20).

sitàries. Sols així podran donar resposta a les creixents necessitats d'informació dels ciutadans. Un bon exemple de treball cooperatiu en xarxa el constitueix el Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC), que té per objectiu principal contribuir a la millora dels serveis de les biblioteques que integren el Consorci per mitjà de la cooperació. Entre les seves activitats destaca el Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC), que permet crear economies d'escala en les tasques tècniques i millorar el servei que ofereixen les biblioteques individualment. El CBUC també ha dut a terme actuacions per a facilitar el préstec interbibliotecari, o per a realitzar subscripcions cooperatives a bases de dades i revistes electròniques (Biblioteca Digital de Catalunya). Les biblioteques públiques també han desenvolupat un excel·lent treball en xarxa. Catalunya té 331 biblioteques públiques (1998), la majoria de les quals ja treballen en xarxa (les dades provenen del Servei de Biblioteques i del Patrimoni Bibliogràfic del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya).

D'altra banda, la biblioteca pública ha de treballar en xarxa també des de la perspectiva territorial. Cal que participi en una planificació acurada a nivell municipal del servei d'informació sobre la localitat i que s'integri en el seu disseny.

3.2. Situació a Catalunya

En el marc legal català (Llei del sistema bibliotecari i el posterior Decret sobre els serveis i el personal del Sistema de Lectura Pública de Catalunya)¹⁵ no està definit en què consisteix el servei d'informació sobre la localitat. Malgrat que la Llei atribueix als municipis un paper principal en la gestió de les biblioteques públiques, no hi ha cap referència concreta al servei d'informació local. Sols hi trobem una referència en les funcions de les biblioteques centrals comarcals, on es menciona, entre d'altres, la d'elaborar la col·lecció local de la comarca, en col·laboració amb la resta de biblioteques, especialment pel que fa als municipis que no disposen de biblioteca pública.

La Llei considera biblioteques públiques aquelles que “disposen d'un fons general i ofereixen un ampli ventall de serveis informatius de tipus cultural, educatiu, recreatiu i social. Han de ser accessibles a tots els ciutadans, tant al conjunt del públic en general com a determinats grups d'usuaris”.

A casa nostra, quan s'analitza el paper de la biblioteca pública com a proveïdora d'informació local, cal tenir en compte, a més, les següents característiques:

15. Llei 4/1993, de 18 de març, del Sistema bibliotecari de Catalunya (DOGC núm. 1727, de 29.3.1993) i posterior Decret 124/1994, de 4 de maig, sobre els serveis i el personal del Sistema de Lectura Pública de Catalunya (DOGC núm. 2885, de 10.5.1999).

*Escassa relació històrica entre la biblioteca pública
i les polítiques municipals*

Aquesta escassa relació històrica de la biblioteca pública i les polítiques municipals s'ha produït en diferents àmbits, fins i tot el més proper, el de les polítiques culturals.

Abans de 1979, les polítiques culturals municipals eren pràcticament inexistents. Actualment els ajuntaments són els primers agents de l'acció cultural –sense deixar de banda el gran pes que ha tingut a casa nostra l'acció cultural en mans de la iniciativa social–, malgrat les poques competències que se'ls atorga en aquest àmbit¹⁶ i malgrat la migradesa dels seus pressupostos.

Paradoxalment, aquella competència que tenen més clarament regulada, la biblioteca pública, és potser la que assumeixen o han assumit amb menys protagonisme d'una manera directa. L'origen d'aquest fet el trobem en l'estructura heretada de la història, que situava la biblioteca pública sempre a mans d'altres nivells de l'Administració (administració supramunicipal i autonòmica) i, fins i tot, a mans d'entitats privades.

Sortosament, aquesta situació ha millorat els darrers anys. S'ha superat, en general, el distanciament que els ajuntaments mantenien en relació amb la biblioteca. Aquest canvi ha estat promogut des de moltes instàncies i des d'iniciatives diferents. L'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona, per exemple, l'ha incentivat, amb iniciatives com la Comissió de Lectura Pública de la Taula de Regidors (creada el 1996 com a element de participació i contrast amb els ajuntaments de la província), o els treballs en l'àmbit de biblioteques de les dues jornades de política cultural local realitzades el 1997 i 1998.

En els municipis on aquesta vinculació és efectiva, es detecta que l'orientació del servei de la biblioteca busca donar resposta a les necessitats de l'entorn, es porten a terme polítiques de foment de la lectura a partir d'una planificació prèvia de vegades amb d'altres agents culturals territorials, existeix una major interrelació entre la biblioteca pública i la resta de serveis municipals i la biblioteca participa en Comissions municipals: en els *consells municipals de cultura* –que en cas d'estar constituïts, vetllen per la participació dels agents culturals territorials en la planificació cultural del municipi– i en les *Comissions de Lectura Pública*. La Comissió de Lectura Pública és un òrgan consultiu i de participació sec-

16. En cultura, les úniques competències municipals que són obligatòries per llei són: la de vetllar pel patrimoni històric (obligatori per a tots els municipis segons l'article 28 de la Llei 7/85, de 2 d'abril, reguladora de bases de règim local) i la de crear biblioteques públiques. La Llei de bases de règim local, determina la biblioteca pública com a *competència obligatòria* dels ajuntaments de municipis de més de 5.000 habitants (Capítol III, article 26). La Llei del sistema bibliotecari de Catalunya també recull aquesta obligatorietat (en l'article 34, apartat 2, es recull: "en els municipis de més de cinc mil habitants hi ha d'haver una biblioteca local").

torial contemplat en la Llei del Sistema Bibliotecari de Catalunya (1993), en l'article 38. D'acord amb la Llei, les Comissions de Lectura Pública tenen per funcions, entre d'altres, la d'assistir els ajuntaments en matèria de lectura pública, la d'analitzar les necessitats d'equipaments o de serveis de la comarca o el municipi respectiu, la de programar activitats de promoció i estímul de l'ús de les biblioteques i coordinar l'actuació de les biblioteques públiques i escolars.¹⁷

Finalment, cal mencionar un clar símptoma de la voluntat municipal que les biblioteques formin part de les polítiques locals: l'aprovació d'un *pla municipal de biblioteques*.¹⁸

*Algunes biblioteques públiques han format col·leccions locals*¹⁹

És coneguda l'existència de magnífiques col·leccions locals a les biblioteques públiques catalanes constituïdes per conjunts de documents, propis de la biblioteca, relacionats amb l'àrea geogràfica corresponent, col·leccions que tenen l'objectiu de recollir els materials que poden ser útils per a l'estudi de la zona, tant del passat, com de l'actualitat i del futur.²⁰ En moltes ocasions, aquest desenvolupament no ha estat vinculat a les polítiques locals d'informació i més aviat s'ha associat a una actitud personal dels responsables de la biblioteca pública.²¹

Aquestes col·leccions han estat constituïdes, en gran part, des de l'òptica de la conservació, amb escassos mitjans per a un bon tractament documental i amb poca interrelació amb col·leccions similars d'altres equipaments culturals municipals.

17. L'Ajuntament de Barcelona creà el mes d'abril de 1999 la Comissió de Lectura Pública, integrada per representants d'entitats relacionades amb la cultura, l'educació i el lleure. També n'existeix una a la Ciutat de Vic.
18. Les ciutats de Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat i Terrassa tenen plans de Biblioteques aprovats. Sabadell en té un pendent d'aprovació.
19. Cal destacar el detallat article de Maria Elvira, "Aproximació a la col·lecció local", *Item*, núm. 1 (juliol-desembre 1987), p. 69-94, que descriu amb precisió l'abast, l'estructura, els continguts i els serveis de la col·lecció local.
20. A tall d'exemple, podem anomenar les col·leccions locals d'Olot (B. Marià Vayreda), Figueres (B. Carles Fages de Climent), Tortosa (B. Francesc Oliver de Boteller), Cervera (B. Josep Finestres), Sitges (B. Santiago Rusiñol), Manlleu (B. Bisbe Morgades), la Biblioteca Ildelfons Barabar de Barcelona, i la de la Biblioteca Fidel Fita d'Arenys de Mar (i ens en deixem moltes més!). La responsable de la Biblioteca de Sitges, Maria Dolors Mirabent, exposava l'any 1988 a la Xarxa de Biblioteques Populars com es va formar la col·lecció local de Sitges, quin material s'hi recull, qui l'utilitza i la seva ordenació. La col·lecció es remunta a l'any 1936 i es formà en inaugurar-se la biblioteca. A l'any 1988 ja estava constituïda per material tan divers com auques, goigs, plànols i mapes, cartells, microfilms, medalles commemoratives, partitures musicals, films, etc. Les biblioteques públiques de l'Estat tenen unes bones col·leccions locals, ja que reben el dipòsit legal de la província (són especialment remarcables les de Girona i Tarragona).
21. Tots som testimonis que alguns bibliotecaris han adquirit l'hàbit de passejar pel seu municipi, recollint tot tipus de cartells per a la biblioteca i per a la col·lecció local.

Moltes vegades els requeriments de tractament tècnic d'aquest fons ha sobrepassat les possibilitats dels responsables de la biblioteca pública, que no han trobat el suport extern i els recursos humans necessaris per a un correcte tractament documental.²²

Són encara molt poques les biblioteques que permeten consultar informació municipal (ens referim a informació i documentació sobre pressupostos municipals, censos exhaustius d'entitats culturals, d'equipaments culturals, dades de població, ordenances municipals...), i també són poques les que prioritzen polítiques de creació de serveis d'informació específics en funció de la realitat territorial.

Les noves tecnologies de la informació i la comunicació donen un sentit diferent a les col·leccions locals de les biblioteques públiques perquè faciliten que es puguin crear bases de dades conjuntament amb la resta d'agents territorials, i que en la concepció de la col·lecció local ja no es parteixi del fet que la totalitat del fons hagi d'estar físicament a la biblioteca. El que no està resolt, en la majoria de municipis, és el disseny conceptual i tècnic d'aquest procés i, en aquest aspecte, la biblioteca pública hi té un gran paper. Cal definir molt bé el tipus d'informació que es contempla, els suports més adients, el seu tractament documental –tot vetllant al màxim per una homogeneïtzació–, així com la política de conservació i de difusió.

La definició dels continguts d'un servei d'informació local, plantejada com un servei global als ciutadans, supera l'àmbit bibliotecari. Coincidim amb Enric Aguadé²³ que aquesta definició de servei, plantejada com un servei global a tota la comunitat, ha de formar part necessàriament d'una política d'informació més àmplia. Les directrius i qüestions conceptuals i tècniques relacionades han de ser dissenyades de forma general per a tot el municipi, comptant amb la implicació dels diferents agents municipals. És per això que estem convençuts de la necessitat del servei d'informació local, concebut en un disseny de política local d'informació més ampli i, en aquest sentit, la biblioteca pública i els responsables polítics i tècnics municipals han de jugar-hi un paper molt important en el seu disseny i posterior implementació.

4. INICIATIVES DE SUPORT A LA INTEGRACIÓ DE LA BIBLIOTECA PÚBLICA A LES POLÍTIQUES LOCALS D'INFORMACIÓ

A continuació es contemplen unes experiències que ens semblen d'interès perquè suposen la definició de serveis d'informació locals/regionals, que estan em-

22. Cal fer just esment a la iniciativa del Grup de Biblioteca Pública del Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, que va elaborar, el 1989, unes recomanacions bàsiques molt exhaustives per al tractament de la col·lecció local, on, a més de definir-ne l'abast, proposen les condicions de tractament del fons i la seva difusió.

23. Enric Aguadé, "La informació local i comarcal a la biblioteca pública: algunes propostes", *Item*, núm. 15 (1994), p. 97.

marcades en polítiques d'informació més àmplies, i compten amb la participació de biblioteques públiques.

4.1. Europa

*Projecte Liberator (Libraries in European Regions – Access to Telematics and other Resources)*²⁴

Liberator, projecte europeu que es desenvolupa en el marc del Programa de Telemàtica per a Biblioteques de la Comissió Europea,²⁵ té per objectiu desenvolupar serveis d'informació regionals en tres regions europees, amb la participació de la biblioteca pública. El seu antecedent teòric és l'experiència d'un servei d'informació regional del nord d'Anglaterra, en el qual hi ha un gran protagonisme de la biblioteca pública. L'objectiu principal del projecte és el de creació i desenvolupament de serveis regionals d'informació basats en xarxes de biblioteques públiques de tres regions europees: l'Alentejo (Portugal), Aquitània (França) i Vlaams-Brabant (Bèlgica). Cada servei regional d'informació que s'estableix té com a eix un servei web gestionat per una biblioteca pública, i en el qual es vetlla especialment per la qualitat de l'estructura i els instruments de cerca. Aquests serveis regionals es desenvolupen mitjançant la col·laboració entre les biblioteques públiques, altres tipus de biblioteques, organismes productors d'informació i altres tipus d'entitats, tant públiques com privades.

Entre els resultats esperats del projecte, a més del manteniment dels nous serveis que s'han de crear, es troba el d'un nou model general per a la definició i avaluació d'iniciatives similars, així com recomanacions pràctiques i mètodes concrets aplicables a d'altres regions europees.

La xarxa de ciutadans de Valenciennes (ACV)

El 1989 els responsables polítics de la ciutat de Valenciennes decidiren dur a terme una política de renovació cultural (després de 40 anys de migradesa cultural)

24. Les biblioteques en les regions europees - accés a recursos telemàtics i d'altres classes.

25. El projecte surt ressenyat al *Correo Bibliotecario*, núm. 34 (Proyecto, 1999), i es troba àmplia informació del projecte a la següent adreça electrònica: <<http://thenortheast.com/liberator/>>. En les seves pàgines web trobareu disponible un estudi avaluatiu del projecte anomenat. "Regional information services: a role for public libraries in Europe". S'ofereixen igualment unes recomanacions, a la llum de l'informe publicat per la Comissió Europea "Les biblioteques públiques en la Societat de la Informació", publicat al *Correo Bibliotecario*, núm. 28 (novembre 1998).

posant en marxa la creació d'una biblioteca pública multimèdia,²⁶ la reestructuració del Museu de Belles Arts i la creació del Teatre Phénix. Paral·lelament a tot això van intentar la integració de les propostes dels diferents agents culturals en una política que prioritzava el desenvolupament cultural de la zona.

Des de l'Ajuntament s'optà per la creació d'un anella cultural, d'una xarxa telemàtica que vinculés totes aquestes propostes culturals utilitzant la tecnologia intranet. El resultat ha estat un disseny d'un servei d'informació cultural al ciutadà molt acurat, sense duplicitats en el tractament de la informació, i que posa èmfasi en l'usuari, en el ciutadà de Valenciennes, que troba al seu abast la informació cultural del municipi. L'ús de la tecnologia intranet i la posterior integració de les diferents bases de dades documentals ofereixen a l'usuari l'opció de consultar, sobre un tema, una part o el conjunt de les bases de dades municipals. Així, si estan interessats en "Phèdre", troben tots els espectacles que tindran i han tingut lloc al Teatre Phénix, i la documentació teatral disponible, el fons documental i bibliogràfic de la biblioteca, les obres del museu i la relació de pàgines web que tenen a veure amb aquesta heroïna (igualmente, si s'hagués tractat en algun ple municipal, s'hi podria consultar la informació relacionada).²⁷

Aquest projecte s'ha inaugurat recentment (juliol 1999), i la idea inicial "d'anella cultural" ha desembocat en la voluntat dels responsables polítics de crear una xarxa ciutadana anomenada "Anella de Ciutadans de Valenciennes" (ACV).²⁸ El sistema actualment ofereix la informació factual dels agents i recursos municipals (equipaments municipals, entitats, empreses...), integra la informació bibliogràfica de les diferents bases de dades documentals municipals (del museu, l'arxiu, la biblioteca, el teatre, etc.) i pretén facilitar als ciutadans els tràmits administratius i burocràtics amb l'Ajuntament i promoure el comerç electrònic amb la participació de les empreses i comerços locals. La fita més propera és la vocació d'obrir la xarxa a noves temàtiques per a "fundar" una nova ciutat, més social i participativa, afavorint l'economia (mitjançant el comerç electrònic), la formació i la sanitat. En definitiva, l'accent sobre l'aspecte local en un entorn que té per principi general, no ens n'oblidem, el de facilitar l'accés a tots els recursos mundials, a la universalitat.

26. Les dades de la biblioteca pública de Valenciennes són: Biblioteca Pública de Valenciennes. 2-6 rue Ferrand- BP 282.59300 Valenciennes. Tel. 00 33 3 27 22 57 00. Fax. 00 33 3 27 22 57 01.

27. Els ciutadans de Valenciennes poden, a més, participar en fòrums de discussió, reservar entrades a espectacles, efectuar visites "virtuals" al museu de la ciutat i conèixer la programació d'activitats culturals.

28. Podeu trobar informació sobre el projecte de Valenciennes a <<http://www.archimed.fr>>. Aquest projecte ha estat desenvolupat per l'empresa francesa Archimed, especialitzada en el disseny i desenvolupament de sistemes d'informació cultural territorial. La pàgina web mencionada correspon a la de l'empresa, i des d'ella, trobareu una ressenya als projectes desenvolupats, inclòs el de Valenciennes.

4.2. Catalunya

A casa nostra, es pot destacar la iniciativa de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona, que pretén impulsar que els ajuntaments dissenyin sistemes d'informació d'àmbit local per a facilitar la pròpia informació municipal als ciutadans. Amb aquesta visió, la Diputació de Barcelona va incorporar el 1997, en la convocatòria d'ajuts per a activitats dels ajuntaments de la província,²⁹ un programa per a estimular polítiques locals d'informació que compten amb la biblioteca pública per a la seva elaboració o difusió.

El programa, que té tres anys d'existència, vol impulsar el disseny de polítiques locals d'informació en temes com la informació dirigida a sectors específics de la població, la formació permanent, l'ocupació i d'altres àmbits d'interès municipal, tenint en compte els recursos de la biblioteca. L'objectiu del programa és que la biblioteca sigui un dels punts d'accés a la informació que genera el propi ajuntament, així com un punt d'informació d'un àmbit temàtic concret o dissenyat per a un sector específic de la població.³⁰

Pel que fa els ajuntaments cal citar el projecte Centres de Documentació i Biblioteques de Sabadell en Xarxa (CDSX), una experiència endegada per l'Ajuntament de Sabadell, que té com a principal objectiu integrar tota la informació bibliogràfica existent al municipi i posar-la a l'abast del públic. Es tracta d'organitzar i informatitzar les biblioteques i centres de documentació d'entitats de Sabadell per tal que els seus fons siguin coneguts i accessibles a tots els ciutadans. Aquests fons documentals normalment tenen un caràcter especialitzat (en excursionisme, medi ambient, associacionisme, política, etc.) i complementen a la perfecció el fons que els usuaris troben a les biblioteques públiques del municipi, de caire generalista. El projecte ofereix un model d'organització a aquests centres ja existents per tal d'incorporar-los, d'alguna manera, a l'estructura o sistema de biblioteques del municipi.³¹ S'ha creat la base de dades SABA-DOC que és el catàleg col·lectiu de tots els centres i que és consultable per Internet (<http://www.ajsabadell.es/cdsx>).

29. *Pla de suport per a activitats ciutadanes locals: bases*, Barcelona: Diputació de Barcelona. Àrea de Cultura, 1997.

30. Podeu trobar més informació sobre aquest programa a l'article d'Assumpta Bailac "Información a la comunidad" (Bailac, 1999: 26) i a la següent adreça electrònica: <<http://www.diba.es>>.

31. Podeu trobar més informació a E. Abadal [et. al.], "Centres de Documentació i Biblioteques de Sabadell en xarxa: una iniciativa per a incrementar els serveis de la biblioteca pública al municipi". En: *7es. Jornades Catalanes de Documentació*, Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 1999. p. 127-135.

5. PROPOSTES D'INTEGRACIÓ DE LA BIBLIOTECA PÚBLICA A LES POLÍTIQUES LOCALS D'INFORMACIÓ

Després d'haver fet referència a l'important paper que juga la biblioteca pública en tot el que fa referència a l'accés a la informació, volem presentar algunes propostes que podrien ajudar a potenciar i desenvolupar coordinadament els dos elements que consten en el títol d'aquest article: la política local d'informació i la biblioteca pública.

5.1. Iniciatives a dur a terme des de l'ajuntament

La principal iniciativa que poden dur a terme les entitats municipals és donar suport a la creació d'un servei d'informació de la localitat. Aquest servei d'informació local ha de poder sistematitzar la informació pròpia (disponible en el municipi) i també els recursos externs d'informació, esdevenint un veritable centre de recursos sobre la localitat. Tal com comentàvem anteriorment, creiem que les polítiques locals d'informació han d'estar orientades a facilitar l'accés a la informació que genera l'Administració i també la que generen d'altres agents territorials. Aquesta premissa beneficiarà l'existència de serveis d'informació local de qualitat.

Les accions que descrivim a continuació poden afavorir la creació i potenciació de serveis d'informació local:

L'establiment de polítiques integrades d'informació dels diferents serveis municipals

Des de l'acció pública es fa necessari el desenvolupament de sistemes d'informació al ciutadà. Aquests es nodreixen, en part, d'informació que es genera en diferents serveis i departaments municipals. La realitat ens mostra que els diferents serveis i departaments municipals sovint ofereixen la informació d'una manera fragmentada i poc coordinada, i sense tenir especialment en compte la biblioteca pública.

Partint que la nostra proposta és la d'avançar cap al model anglosaxó de biblioteca, on reben dedicació preferent els serveis d'informació comunitària, considerem interessant que des del govern municipal es potenciï una cooperació màxima entre la biblioteca pública i els altres serveis d'informació d'iniciativa municipal. Aquesta cooperació no ha de passar necessàriament per la integració i/o apropament físic dels serveis. El que sí que és necessari, des del nostre punt de vista, és una coordinació prèvia en la definició dels diferents serveis, establir criteris de treball amb coordenades i objectius comuns, establir conjuntament els

productes dels diferents serveis i, pel que fa als documents i a la informació necessària per a la gestió, cal una definició a priori del seu tractament tècnic, l'homogeneïtzació dels processos documentals i la creació, si és possible, de bases de dades documentals compartides.

Aquesta necessitat de coordinació no es produeix en exclusiva en els serveis d'informació (juvenil, cultural, etc.). Existeixen d'altres serveis municipals que necessiten documents que es troben dispersos i és des dels ajuntaments que cal facilitar-ne la localització i recuperació. Així per exemple, els mitjans de comunicació i la ràdio municipal poden nodrir-se dels fons de la col·lecció local de la biblioteca pública, si aquests són accessibles.

Agrupar la informació bibliogràfica generada per les entitats locals, organitzar-la i posar-la a l'abast de tots els ciutadans

Potenciar la creació de xarxes de centres de documentació locals relacionades i coordinades amb la biblioteca pública és un dels grans reptes actuals de l'Administració local pel que fa a l'establiment de polítiques locals d'informació.

Catalunya té una llarga tradició en associacionisme, amb unes arrels i implantació especialment importants en el món local. La importància d'aquest moviment ha fet que algunes associacions disposin de fons bibliogràfics i documentals de gran vàlua. És des de l'Administració local que es pot donar suport a iniciatives que afavoreixin que aquests fons siguin conservats, organitzats i posats a disposició dels ciutadans. En aquesta línia, la Regidoria d'Educació, Cultura i Cooperació de l'Ajuntament de Sabadell ha posat recentment en marxa el projecte Centres de Documentació i Biblioteques de Sabadell en Xarxa (CDSX), ja descrit anteriorment (v. 4.2).

Analitzar les polítiques sectorials que es volen potenciar (formació, educació, turisme, ocupació, etc.) i generar informació específica sobre l'àmbit

Les polítiques sectorials que es volen prioritzar han d'anar de la mà de les polítiques locals d'informació, i una via de cooperació és la d'establir serveis d'informació específics, que poden ser oferts, entre d'altres llocs, des de la biblioteca pública. En aquesta línia, recentment, la Biblioteca de Sant Vicenç de Castellet ha publicat una guia de lectura sobre la gent gran³² que presenta una selecció de documents d'interès per a aquest grup de població.

32. L'any 1999 ha estat designat per l'ONU com l'Any Internacional de la Gent Gran.

Analitzar les necessitats d'informació dels ciutadans i fer que incideixin en el contingut dels fons de les biblioteques i en els seus serveis.

El Manifest de la Unesco de la Biblioteca Pública (1994) contempla que des de la biblioteca pública s'ofereixin serveis i materials específics per a aquells usuaris que, per alguna raó, no poden utilitzar els serveis i materials habituals, com és el cas de les minories lingüístiques, persones amb discapacitats o gent hospitalitzada o empresonada.

Un exemple que ens sembla significatiu és el promogut pel districte de Ciutat Vella de Barcelona que a través de la Biblioteca de Sant Pau - Santa Creu disposa d'un Servei de Cultura Àrab, orientat a les persones interessades en aquesta cultura i també als immigrants provinents de països àrabs residents al barri.

5.2. Iniciatives a dur a terme des de la biblioteca pública

Comentàvem anteriorment que la biblioteca pública es beneficia d'una ubicació privilegiada que li permet participar en els aspectes de planificació i disseny d'un sistema local d'informació, principalment en la definició dels continguts, en l'assessorament dels aspectes tècnics de tractament documental de la informació i en tot allò que fa referència a la difusió de la informació. La biblioteca pública, d'acord amb els seus recursos i possibilitats, pot implicar-se amb aquestes propostes d'actuació a diversos nivells:

Com a usuària de la informació local i promotora del seu ús

La biblioteca pública ha d'oferir amb recursos propis i externs informació sobre la localitat. Les noves tecnologies de la informació i la comunicació han incrementat enormement la possibilitat d'accés a informació. Al mateix temps, però, s'incrementa la distància entre les persones amb capacitat per fer-ne ús i les que no en tenen. És des de l'Administració, i mitjançant les biblioteques que cal facilitar espais públics d'accés a la informació, i entre aquesta, la relativa al municipi.

Les biblioteques de Manlleu són un exemple de biblioteques que són usuàries de la informació local i en promocionen l'ús. Una mostra de la implicació del consistori amb la biblioteca la dona el fet que a la pàgina web de l'Ajuntament es pot consultar el conjunt d'informació de les biblioteques públiques del municipi. Sembla clarament percebuda per l'Administració municipal de la ciutat com a centre d'informació local (l'Ajuntament cedeix anualment a les biblioteques del municipi la informació detallada dels pressupostos municipals, per tal de fer-los accessibles a tots els ciutadans). La biblioteca manté cooperacions estables amb l'emissora de

ràdio local i la resta de mitjans de comunicació locals, que fan ús permanent de la col·lecció local de la biblioteca. Es disposa d'una col·lecció considerable de fotografies històriques del municipi i s'ha elaborat des de la biblioteca pública una base de dades pròpia per al tractament documental de les fotografies i per a fer accessible al conjunt d'institucions i ciutadans de la localitat aquesta valuosa documentació. Recentment, l'Ajuntament ha editat el darrer treball elaborat des de la biblioteca (*L'Escriny: biblioteca d'autors i temes Manlleuencs*), que consisteix en un recull exhaustiu dels autors manlleuencs i de les obres que tracten de Manlleu.

Com a coordinadora i assessora del procés de producció de la informació local

Mencionàvem en un apartat anterior la iniciativa a potenciar que des dels ajuntaments s'ofereixi la informació generada per d'altres agents territorials, més enllà de l'Administració. En aquesta línia, destacàvem el projecte Centres de documentació i Biblioteques de Sabadell en Xarxa (CDSX). El projecte contempla que una de les funcions de la futura biblioteca central de Sabadell sigui la coordinació general i l'assessorament en la creació de la base de dades documental.

Aprofundir en aquesta línia de treball contribueix, en certa manera, a augmentar els fons de la biblioteca pública i, per tant, a poder servir millor els propis usuaris i, segurament, a poder-ne guanyar de nous. D'altra banda, ajuda a la biblioteca pública a introduir-se encara més en el teixit associatiu del barri o municipi en què es troba i a actuar com a referent bàsic d'orientació en tot allò que fa referència a l'organització i el tractament de la informació bibliogràfica.

Com a productora d'informació local

En aquest cas, podríem destacar les experiències de la Biblioteca Pública de Tarragona i la Biblioteca de Puigcerdà.

La Biblioteca Pública de Tarragona <http://www.biblio.fut.es/index_cat.html> ofereix per via telemàtica un servei d'informació local, on s'integren serveis elaborats des de la biblioteca i d'altres departaments municipals. La biblioteca ofereix l'accés al catàleg del fons de la biblioteca i al catàleg del fons local, serveis en línia, la premsa digital de les comarques de Tarragona, i una base de dades de premsa local i comarcal, que ella mateixa elabora. Aquesta informació s'integra amb la que s'ofereix des de la finestra d'informació ciutadana: informació de la ciutat (plànol, serveis d'urgència, etc.), informació de l'Administració i informació cultural i associativa (història local, guia d'associacions, itineraris turístics, etc.).

La Biblioteca de Puigcerdà <<http://www.ddgi.es/bibpuig>>, disposa d'un servei telemàtic anomenat Infocerdanya, que ofereix informació sobre la comarca i les seves activitats.

6. CONCLUSIONS

En els darrers estudis sobre els grans àmbits d'intervenció de la biblioteca pública es potencia tot el que està relacionat amb l'accés a la informació. Això vol dir, òbviament, que la biblioteca pública ha de ser una porta oberta al món exterior que permeti que els ciutadans coneguin el que passa al seu voltant. En aquest sentit, no es pot oblidar que el municipi és l'àmbit que és més proper als usuaris, i que, per tant, la informació de la localitat és una de les funcions en què la biblioteca pública té més protagonisme. Mentre que als Estats Units i a alguns països europeus existeixen veritables serveis d'informació de la comunitat en el marc de les biblioteques públiques, a Catalunya, en canvi, hi ha una absoluta manca de definició en aquest aspecte. La viabilitat d'aquests serveis, al nostre entendre, passa per una planificació a escala municipal de les polítiques d'informació, tenint en compte que aquestes han d'estar encarades a facilitar l'accés a la informació que genera l'Administració i també a la que generen d'altres agents territorials. Si agrupem la informació d'interès per al ciutadà en una triple tipologia: la informació factual, la informació bibliogràfica i la informació administrativa, constatem que, mentre que alguns ajuntaments han centralitzat en serveis d'informació ciutadana la gestió de la informació factual, es posa en evidència una escassa integració de la informació bibliogràfica existent en el municipi, i una dispersió i manca de tractament documental de la informació administrativa.

Ningú no dubta que, si volem que les biblioteques públiques donin resposta a les necessitats informatives dels seus usuaris, cal que aquestes s'agrupin en una xarxa que inclogui, a més, centres de documentació i biblioteques universitàries. Existeix, però, un altre treball en xarxa que és igualment necessari. La biblioteca pública no es pot quedar al marge de la política local d'informació i ha de desenvolupar sistemes que li permetin un treball en xarxa a nivell territorial amb els agents més propers.

7. BIBLIOGRAFIA

Abadal, E.; Criach, D.; Cuadrado, M; Gascón, J.; Omella, E. "Centres de Documentació i Biblioteques de Sabadell en xarxa: una iniciativa per a incrementar els serveis de la biblioteca pública al municipi". En: *7es. Jornades Catalanes de Documentació*. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 1999, p. 127-135.

Abadal, E.; Cuadrado, M; Gascón, J.; Omella, E. "Disseny i creació de bases de dades bibliogràfiques amb CDS/ISIS: l'experiència de SABA-DOC". *BiD*. Núm. 3 (desembre 1999). <<http://www.ub.es/biblio/bid/bid3>>

Aguadé, Enric. "La informació local i comarcal a la biblioteca pública: algunes propostes". *Item*. Núm. 15 (jul.-des. 1994), p. 95-103.

Amorós Fontanals, Joan. *Per una biblioteca interactiva*. Barcelona, 1998. Inèdit.

Anglada i de Ferrer, Lluís M. "La biblioteca pública a la societat informacional". En: *Segona Jornada de Regidors de Cultura*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1998. Inèdit.

Anglada i de Ferrer, Lluís M. "Les biblioteques i el seu valor (potencial) per a la creació de cultura, benestar i riquesa". En: *Memòria del Congrés de Cultura d'Osona: novembre 1996-març 1997*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 1998, p. 88-95.

Bailac Puigdemívol, Assumpta. "La biblioteca pública a Catalunya". *L'Avenç*. Núm. 235 (abr. 1999), p. 29-35.

Bailac Puigdemívol, Assumpta. "La biblioteca pública: es pot parlar d'un nou model de biblioteca?". En: *Actes de les 5es Jornades Catalanes de Documentació*. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 1995.

Bailac Puigdemívol, Assumpta. "Información a la comunidad". *Educación y Biblioteca*. Núm. 100 (abril 1999), p. 25-27.

Canals, Isidre. "La Societat de la informació en 34 punts i una esperança". En: *Anuari SOCADI de Documentació i Informació: 1997*. Barcelona: SOCADI, 1997.

Comissió de Lectura pública de Barcelona. Proposta de normes reguladores. Barcelona: Institut de Cultura de Barcelona, 1999. Inèdit.

Comissió Europea. "Las bibliotecas públicas en la sociedad de la información". *Correo bibliotecario*. Núm. 28 (nov. 1998), p. 15.

Communiqué technique de l'Anneau Citoyen Valenciennois. Lille: Archimed, 1999. Inèdit.

Cornella, Alfons. "Políticas de información en España". *Revista de serveis personals locals*. Núm. 10 (1999), p. 5-16.

Cultura. Biblioteques. <<http://www.cultura.gencat.es/biblio/index.htm>>. [Consulta: octubre 1999].

Directrius per a biblioteques públiques. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 1987.

Elvira, Maria. "Aproximació a la col·lecció local". *Item*. Núm. 1 (jul.-des. 1987), p. 69-94

Esteve i Robert, M. "La política local en lectura pública, una realitat que ve de lluny: competència municipal i dret del ciutadà". En: *Primera Jornada de Regidors de Cultura*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1997.

Gadea, Albert. *Sistemes d'informació per a l'acció cultural local*. Barcelona, 1998. 12 p. Inèdit.

Gateway to the region. <<http://www.thenortheast.com/main.html>>. [Consulta: juliol 1999].

IFLA Journal, volume 24, No. 4, 1998. <<http://www.ifla.org/V/iflaj/ilj2404.htm>>. [Consulta: agost 1999].

IFLA Section of public Libraries. <<http://www.ifla.org/VII/s8/news/97-18.htm>>. [Consulta: agost 1999].

"Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común". *BOE*. Núm. 285 (27 de noviembre 1992).

Ley sobre bibliotecas públicas. Copenhagen: Danish National Library Authority, 1994.

Llei 4/1993, de 18 de març, del sistema bibliotecari de Catalunya (DOGC núm. 1727, de 29.3.1993) i posterior Decret 124/1994, de 4 de maig, sobre els serveis i el personal del Sistema de Lectura Pública de Catalunya (DOGC núm. 2885, de 10.5.1999).

Manifest de la Unesco de la Biblioteca Pública 1994. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 1994.

Mañà, Teresa; Mayol, Carme. "La biblioteca pública avui". En: *Anuari de Biblioteconomia, Documentació i Informació: BIBLIODOC 1999*. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 1999. p. 27-40.

Multimedia et collectivités locales. Paris: Observatoire les Telecommunications dans la Ville, 1997. 145 p.

Noves tecnologies de la informació a l'Administració Local. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1999.

Parlament Europeu. *Resolució sobre el paper de les biblioteques a la societat moderna* (adoptada el 23 d'octubre de 1998). Podem consultar-ne el text complet de la versió espanyola al servidor web del Parlament <http://europarl.eu.int/dg7/calendrier/data/pv_adopt/es> o a "Resolución del Parlamento Europeo sobre las bibliotecas". *Delibros*. Núm. 44, (enero 1999). p. 44-50.

Partit dels Socialistes de Catalunya. *El Llibre blanc de la cultura a Catalunya: un futur per a la cultura catalana*. Barcelona: Edicions 62, 1999. 379 p.

Pla de biblioteques de Barcelona 1998-2010. Barcelona: Institut de Cultura de Barcelona, 1998.

Pla de suport per a activitats ciutadanes locals: bases. Barcelona: Diputació de Barcelona. Àrea de Cultura, 1997.

Project Liberator: Libraries in European Regions - Access to telematics and Other Resources. <<http://thenortheast.com/liberator/>>. [Consulta: juliol 1999].

"Proyecto europeo Liberator: servicios de información regional en bibliotecas públicas". *Correo bibliotecario*. Núm. 34 (jun. 1999).

The public library as the gateway to the information society: the revision of the IFLA Guidelines for the public libraries. The Hague: IFLA, 1999. (IFLA professional Reports; 58).

Riera, Ignasi. *La importància dels sistemes d'informació en la presa de decisions*. Barcelona, 1999. Inèdit. Document lliurat al Seminari "La Informació, un instrument clau per a les àrees de serveis personals", organitzat pel CIFA.

Sanromà, Manuel. "Tinet, la primera Red ciudadana Española". *Métodos de información*. Vol. 4, núm. 19 (jul. 1997), p. 37-40.

Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona. <<http://www.diba.es/biblioteques/inici.htm>>. [Consulta: octubre 1999].

Sistemes d'informació. Reptes per a les organitzacions. Barcelona: Columna: Proa, 1998. 167 p. (ESADE; 6).

Thorhauge, J. "Una imagen de la biblioteca pública en la sociedad de la información: funciones, tareas y servicios de la biblioteca pública". En: *Las bibliotecas públicas y la sociedad de la información*. Edit. M. Segbert; Comisión Europea. DGXIII/E.4. Madrid: CINDOC, 1998, p. 7-19.

Unió Europea. *Telemática para bibliotecas: libro verde sobre el papel de las bibliotecas en la sociedad de la información* [document electrònic]. <<http://www2.echo.lu/libraries/es/green.htm>>. [Consulta: juliol de 1999].

Valenciennes, cité interactive. <<http://www.archimed.fr/pagesinfos/actualites/projet-acv.htm>>. [Consulta: juliol 1999].